

KORRALDUS

Keskkonnanaloo väljastamise korralduse eelnõu

I. ASJAOLUD

OÜ Eccua Pro (registrikood: 11118495; aadress: Angerja tee 40, Hüüru küla, Saue vald, Harju maakond, 76911; edaspidi ka *ettevõtte*) esitas 22.10.2019 Keskkonnaametile paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamise keskkonnanaloo (edaspidi ka *õhusaasteluba*) taotluse ja sellega koos lubatud heitkoguste projekti (edaspidi *LHK projekt*). Taotlusmaterjalid on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 22.10.2019 nr 15-2/19/17240 all.

OÜ Eccua Pro taotleb õhusaasteluba klaasplasttoodete tootmiseks aadressil Angerja tee 40, Hüüru küla, Saue vald, Harjumaa (põhitegevusala EMTAK 32991 - muu mujal liigitamata tootmine ja 22211 - plastplaatide, -lehtede, -profiilide, -torude, -voolikute, -liitmike jms toodete tootmine). Ettevõtte toodab seadmeid ja materjale välistrasside (vesi, kanal, sademevesi jms) ehituseks ning klaasplastmahuteid.

Ettevõtte kasutab klaasplastist toodete ja plastmahutite tootmisel kemikaale, millest eraldub lenduvaid orgaanilisi ühendeid 21,735 tonni aastas. Tootmistegevuse käigus emiteeritakse LOÜdest stüreeni, atsetooni, tolueni ja NMHC-sid. LOÜd eralduvad läbi klaasplasti tootmistehhi ventilatsiooni ja rotatsioonivalu kuumutusahju. Rotatsiooniseadme kuumutuskambri kütmiseks kasutatakse vedelgaasil töötavaid põleteid, mille võimsus on kokku 1,51 MW. Ruumide ja vee kütmiseks paiknevad katlamajas kaks vedelgaasi katelt mõlemad nimisoojusvõimsusega 0,17 MW. Väikeses mahus teostatakse ka metalli keevitustöid. Igal keevituskohal on oma kohtäratõmme, mis juhitakse ühisesse ventilatsioonikorstnasse. Seega on tootmisterritooriumil kokku neli heiteallikat, mille töö käigus eraldub saasteaineid – katlamaja, rotatsioonivalu, klaasplasti tootmine ja keevitamine.

Ettevõttes töötab u 40 inimest. Tööaeg on u 4300 tundi aastas.

Keskkonnaamet kontrollis 22.10.2019 esitatud materjalide vastavust atmosfääriõhu kaitse seaduses (edaspidi *AÕKS*) ning keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnanaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloo taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi *määrus nr 56*) esitatud nõuetele. Keskkonnaamet tuvastas esitatud materjalides puudusi, millest teavitas ettevõtet 05.11.2019 kirjaga nr 15-2/19/17240-3 ning palus esitada parandatud taotlusmaterjalid hiljemalt 05.12.2019. Ettevõtte esitas parandatud materjalid 07.11.2019 (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis nr 15-2/19/17240-4 all). Esitatud materjalid vastasid nõuetele ning Keskkonnaamet teavitas OÜ-d Eccua Pro õhusaasteloo taotluse menetlusse võtmisest 08.11.2019 kirjaga nr 15-2/19/17240-5.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 40 lg 1 kohaselt peab enne haldusakti andmist haldusorgan andma menetlusosalistele võimaluse esitada kirjalikus, suulisel või muus sobivas vormis haldusakti kohta oma arvamus ja vastuväited.

Vastavalt keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 43 lg 1 edastas Keskkonnaamet 08.11.2019 kirjaga nr 15-2/19/17240-5 Saue Vallavalitsusele õhusaasteloo taotlusmaterjalid arvamuse andmiseks. KeÜS § 43 lg 2 järgi esitab kohaliku omavalitsuse üksus kirjaliku arvamuse ühe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Tulenevalt eelnevast palus Keskkonnaamet Saue Vallavalitsusel esitada oma kirjalik arvamus hiljemalt 30 päeva jooksul materjalide saamisest arvates. Saue Vallavalitsus palus 05.12.2019 kirjaga (registreeritud dokumendihaldussüsteemis nr 15-2/19/17240-7 all) pikendada kirjale vastamise tähtaega kuni 16.12.2019. Keskkonnaamet nõustus oma 09.12.2019 kirjaga nr 15-2/19/17240-8 tähtaja pikendamisega. Saue Vallavalitsus andis Keskkonnaametile 12.12.2019 kirjaga (registreeritud dokumendihaldusprogrammis nr 15-2/19/17240-10) teada, et neil puuduvad vastuväited OÜ Eccua Pro õhusaasteloo taotlusmaterjalide osas.

KeÜS § 46 lg 1 kohaselt teavitab loa andja keskkonnanaloo taotluse esitamisest isikut, kelle õigusi keskkonnanaloo andmisega või selle andmisest keeldumisega võidakse rikkuda või kelle kohustusi puudutada sh kavandatava tegevuse asukoha kinnisasjaga piirneva kinnisasja omanikke. Vastavalt KeÜS § 46 lg 11 võib keskkonnanaloo andja jätta kavandatud tegevuse asukoha kinnisasjaga piirneva kinnisasja omaniku teavitamata, kui tegevusel on väheoluline mõju.

KeÜS § 47 lg 2 alusel avalikustab Keskkonnaamet teate õhusaasteloa taotluse menetlusse võtmise kohta ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded (www.ametlikudteadaanded.ee) ja kohalikus või maakondlikus ajalehes.

OÜ Eccua Pro tootmisterritoorium on ümbritsetud tootmis- ning maatulundusmaadest ning lähimad elamud jäävad tootmisterritooriumist ca 260 meetri kaugusele läänesuunda ja 370 meetri kaugusele kagusse. Esitatud taotlusmaterjalide alusel jäävad arvutuslikud õhukvaliteedi tasemed väljaspool tootmisterritooriumi õhukvaliteedile kehtestatud piirväärtustest madalamale. Võttes arvesse kõike eelnevat, otsustas Keskkonnaamet piirinaabreid mitte teavitada ning ka ajalehes teadet mitte avaldada.

Tulenevalt eelnevast avaldas Keskkonnaamet õhusaasteloa taotluse menetlusse võtmisest teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded 08.11.2019. Ettepanekuid ja vastuväiteid loa muutmise taotlusele avalikustamise käigus ei laekunud.

Keskkonnaamet avaldas õhusaasteloa andmise korralduse eelnõu ja õhusaasteloa nr XXX eelnõu valmimisest teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded xx.xx.2019.

Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lg 2 ja KeÜS § 48 lg 4 kohaselt võimalus eelnõudega tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise tähtjaks kaks nädalat eelnõude avalikustamisest arvates. Ettepanekuid ja vastuväiteid avalikustamise käigus esitati/ei esitatud.

Keskkonnaamet edastas HMS § 11 ja § 40 alusel xx.xx.2019 kirjaga nr xxxxxx õhusaasteloa nr xxxxxx andmise korralduse eelnõu ja õhusaasteloa nr xxxxxx eelnõu ettevõttele ja Saue Vallavalitsusele arvamuse ning vastuväidete esitamiseks. Samas kirjas palus Keskkonnaamet esitada kirjalik seisukoht hiljemalt kahe nädala jooksul arvates eelnõude kättesaamist. Ettevõtte ei esitas/esitanud ettepanekuid/vastuväiteid. Saue Vallavalitsus esitas/ei esitanud ettepanekuid/vastuväiteid.

II. KAALUTLUSED

2.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lg 3 kohaselt KeHJS § 6 lg 1 nimetatud tegevuse korral algatatakse kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) selle vajadust põhjendamata. KeHJS § 61 lg 3, § 11 lg 2 ja lg 4 kohaselt tuleb KeHJS § 6 lg 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lg 21 viidatud tegevuse korral anda eelhindang ja otsustada KMH algatamise või algatamata jätmise üle. KeHJS § 6 lg 2 loetelu on KeHJS § 6 lg 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*).

OÜ Eccua Pro tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg 1 nimetatud tegevuste nimistusse, kuid kuulub KeHJS § 6 lg 2 p 3 nimetatud valdkonda, kuid ei ole nimetatud määruses nr 224. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg-s 21 nimetatud tegevusega.

Määruse nr 224 § 15 lg 1 kohaselt tuleb anda eelhindang toodete pinnatöötlusel orgaaniliste lahustite kasutamisel, kui orgaaniliste ainete kulu on üle 50 tonni aastas või üle 150 kilogrammi tunnis. Ettevõtte kasutab oma tootmistegevuse käigus vähem orgaanilisi aineid. Samuti tuleb anda eelhindang, kui põletusseadmete summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on 50-299 megavatti. Ettevõtte rotatsioonivalu kuumutuskambris on kasutusel põletusseadmed summaarse nimisoojusvõimsusega 1,51 MW_{th}, mis tähendab, et eelhindangut ei ole tarvis anda.

Maa-ameti looduskaitse ja Natura 2000 kaardil esitatud andmete kohaselt ei paikne ettevõtte tootmisterritooriumil kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 alasid.

Lähtudes eelnevast ja OÜ Eccua Pro kavandatavast tegevusest, ei ole KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vaja anda eelhindangut vastavalt KeHJS § 6 lg 23 ega kaaluda KMH vajalikkust.

KeHJS § 61 lg 4 kohaselt ei pidanud ettevõtte Keskkonnaametile esitama KeHJS § 61 lg 1 nimetatud teavet, kuna eelhindangut ei anta vastavalt KeHJS § 6 lg 23.

2.2. Kaalutlused õhusaasteloa andmisel

AÕKS § 89 kohaselt annab õhusaasteloa Keskkonnaamet. Õhusaasteluba on AÕKS § 79 lg 1 kohaselt dokument, mis annab õiguse väljutada saasteaineid paiksest heiteallikast välisõhku ning määrab selle õiguse realiseerimise tingimused. AÕKS § 2 kohaselt kohaldatakse õhusaasteloa taotluse menetlusele KeÜS 5. peatükki ja HMS sätteid, arvestades AÕKS-is sätestatud erisusi. Tulenevalt sellest on Keskkonnaametil õigus OÜ-le Eccua Pro õhusaasteloa andmiseks.

Ettevõtte on vaja keskkonnaluba keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ lisa kohaselt, kui välisõhku eraldub lenduvaid orgaanilisi ühendeid (kokku arvatuna), välja arvatud metaan, merkaptaanid ja muud gaasilised orgaanilised väävlühendid ning püsivad orgaanilised saasteained rohkem kui 0,5 tonni aastas. Samuti sama määruse § 3 lg 1 järgi, kui põletusseadme soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus kütuse põletamisel on 1 MW_{th} või suurem. Ettevõtte rotatsioonivalu kuumutuskambris on kasutusel põletusseadmed summaarse nimisoojusvõimsusega 1,51 MW_{th}.

KeÜS § 52 lg 1 p 2 kohaselt keeldub keskkonnavalua andja keskkonnavalua andmisest, kui keskkonnavalua taotlejal ei ole tegevuskoha omaniku nõusolekut viimase omandis oleva kinnisasja kasutamiseks.

Lähtuvalt eelnevast, kontrollis Keskkonnaamet Registre ja Infosüsteemide Keskuse e-kinnistusraamatust (<https://kinnistusraamat.rik.ee/>) aadressi Angerja tee 40, Hüüru küla, Saue vald, Harju maakond (kinnistu number 13812402, katastritunnus 72701:001:0739) omaniku andmeid. E-kinnistusraamatu andmetel on kinnistu omanikuks aktsiaselts Harju Elekter.

Keskkonnaametil on vajalik arvestada asjaoluga, et tegevuskoha kasutamise kokkulepped võivad muutuda või lõppeda. Tulenevalt eelnevast määrab Keskkonnaamet OÜ-le Eccua Pro väljastatavale keskkonnavaluale eritingimuse: „OÜ Eccua Pro on kohustatud teavitama Keskkonnaametit tegevuskoha kasutusõiguse lõppemisest (sh ülesütlemisest) või muutmisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 14 päeva enne vastavate lepete jõustumist. Tegevuskoha kasutamise lepingu muutumisel või uue kokkuleppe sõlmimisel tuleb OÜ-l Eccua Pro esitada Keskkonnaametile uue kokkuleppe või lepingu koopia, tõendamaks tegevuskoha kasutamise õiguslikku alust. Kui tegevuskoha kasutusõigust tõendava lepingu kehtivus lõppeb ning loa andjale ei ole esitatud uut kokkulepet või lepingut, mis tõendaks kinnistu kasutamise õiguslikku alust, on Keskkonnaametil õigus keskkonnavaluba kehtetuks tunnistada, kuna puudub tegevuskoha kasutusõigust tõendav dokument.“

AÕKS-i § 91 lg 2 ja määruse nr 74 § 2 lg 1 kohaselt on LHK projekt keskkonnavalua taotluse ja loa lahutamatu osa. LHK projektis on välja toodud ettevõtte tegevuse ja heiteallikate täpsed kirjeldused, mille tõttu ei pea Keskkonnaamet otstarbekaks heiteallikate ja ettevõtte tegevuse detailset kirjeldust keskkonnavalua andmise korralduses täiendavalt välja tuua.

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnavalua taotluse ja LHK projekti vastavust keskkonnaministri 27.12.2016 määrusele nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamispiirid“ (edaspidi *määrus nr 75*) ja keskkonnaministri 27.12.2016 määrusele nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord“ (edaspidi *määrus nr 84*).

AÕKS-i § 92 lg 3 sätestab, et iga saasteaine hajumise arvutuslikul hindamisel võetakse arvesse kõik käitise tootmisterritooriumil paiknevad heiteallikad ja kõik keskkonnavaluba, keskkonnakompleksluba või registreeringut omavad heiteallikad, mis jäävad saasteainete hajumise arvutuslikuks hindamiseks kasutatava arvutusprogrammi hindamise piirkonda. Määruse nr 84 § 17 lg 7 kohaselt on hajumisarvutuse piirkonnaks piirkond, mis ulatub alani, kus on tagatud saasteainete sisalduse vastavus atmosfääriõhu kaitse seaduse § 47 lg 1 ja lg 2 alusel kehtestatud piirväärtusele või sihtväärtusele, kuid vähemalt 500 m raadiuses käitise igast heiteallikast. OÜ Eccua Pro hajumisarvutuste piirkonnas asub ettevõtte Stera Saue AS, kes emiteerib osaliselt samu saasteaineid.

Hajumisarvutused on teostatud saasteainete osas, millele on keskkonnaministri määruse nr 75 alusel kehtestatud piirnormid. Hajumisarvutuste tulemustest nähtub, et ettevõtte heiteallikatest väljutatavate saasteainete heitkogused ei põhjusta õhukvaliteedi piirväärtuste (edaspidi *ÕPV*) ületamist tootmisterritooriumil, tootmisterritooriumist väljaspool, sealhulgas ka lähimate elamute juures.

Stüreeni maksimaalne 1 h kontsentratsioon on arvutusliku hinnangu alusel lähedane piirnormile (129,90 µg/m³ ehk 93% võrreldes *ÕPV*₁), 24 h kontsentratsioon on 22,90 µg/m³ ehk 46% võrreldes *ÕPV*₂₄. Tuleb arvestada, et arvutuslikul hindamisel on lähtutud halvimalt olukorrast, kus stüreeni sisaldavate valmististe (vaigu ja liimpahkli) kasutus toimub mõlema puhul korraga maksimaalvõimsusel. Reaalselt esineb selliseid olukordi harva. Samuti saavutatakse piirnormile lähedane kontsentratsioon ainult ebasoodsatel hajuvustingimustel (tuulevaikus jms) ning ka sellisel juhul jääb kõrgendatud kontsentratsiooni tekkeala tööstusaladele. Atsetooni maksimaalne 1 h kontsentratsioon on arvutusliku hinnangu alusel 705,78 µg/m³ ehk 67% võrreldes *ÕPV*₁, 24 h kontsentratsioon on 124,28 µg/m³ ehk 36% võrreldes *ÕPV*₂₄.

Teiste saasteainete osas jäävad arvutuslikud õhukvaliteedi tasemed väljaspool tootmisterritooriumi õhukvaliteedile kehtestatud piirväärtustest tunduvalt madalamale.

Määruse nr 56 § 31 kohaselt esitatakse LHK projektis andmed käitise tegevusega kaasneva võimaliku lõhnaaine esinemise kohta, mis võib põhjustada lõhnaaine häiringutaseme ületamise. Ebameeldiva lõhna põhjustavad klaasplasti tootmisel vaikude koostises olevad LOÜ-d, peamiselt stüreen. Teostatud lõhnaainete leviku modelleeringu põhjal lõhnatundide ületamise häiringutaset väljapool ettevõtte tootmisterritooriumi siiski ei ületata.

Määruse nr 56 § 32 lg 1 kohaselt tuleb LHK projektis anda müra võimalikkuse esinemise hinnang, milles esitatakse andmed müraallikate kohta, mis võivad põhjustada normtaseme ületamist. Ettevõttes toimub tootmine siseruumides, seega ei ole oodata ülenormatiivseid müratasemeid, mis võiks olulisel määral kanduda hoonest väljapoole ning põhjustada häiringuid.

Lähtudes eeltoodust ja arvestades, et antud õhusaasteloa andmise taotluse menetluse käigus ei tuvastanud loa andja taotluses kirjeldatud tegevuse vastuolu AÕKS-i ja muude sellest seadusest tulenevate alamate õigusaktidega, saab loa andja väljastada õhusaasteloa. Ettevõtte peab järgima AÕKS-i ja selle alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi.

Õhusaasteloaaga kaasnevad käitajale seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandluses tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda õhusaasteloele.

Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Loas omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/valisohukaitse/loa-omaja-meelespea>.

III. OTSUSTUS

Lähtudes eeltoodust ja võttes aluseks OÜ Eccua Pro OÜ 07.11.2019 esitatud õhusaasteloa taotluse, tuginedes atmosfääriõhu kaitse seaduse § 2, § 89 ja Keskkonnaameti peadirektori 05.03.2018 käskkirja nr 1-1/18/118 „Looduskaitse osakonna ja regioonide põhimääruste kinnitamine“ lisa 5 „Keskkonnaameti Põhja regiooni põhimäärus“ punktide 2.1 ja 3.5.8. alusel otsustan:

3.1. Väljastada OÜ-le OÜ Eccua Pro (registrikood: 11118495; aadress: Angerja tee 40, Hüüru küla, Saue vald, Harju maakond, 76911) tähtajatu keskkonnavaluba aadressile Angerja tee 40, Hüüru küla, Saue vald, Harju maakond.

3.2. Lisada keskkonnavaluba tabelisse 8 „Saasteainete heitkoguste ja välisõhu kvaliteedi seire, saasteainete heitkoguste vähendamise tegevuskava koostamise ja muud eritingimused“ järgnev eritingimus: "Eccua Pro on kohustatud teavitama Keskkonnaametit tegevuskoha kasutusõiguse lõppemisest (sh ülesütlemisest) või muutmisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 14 päeva enne vastavate lepete jõustumist. Tegevuskoha kasutamise lepingu muutumisel või uue kokkuleppe sõlmimisel tuleb OÜ-l Eccua Pro esitada Keskkonnaametile uue kokkuleppe või lepingu koopia, tõendama tegevuskoha kasutamise õiguslikku alust. Kui tegevuskoha kasutusõigust tõendava lepingu kehtivus lõpeb ning loa andjale ei ole esitatud uut kokkulepet või lepingut, mis tõendaks kinnistu kasutamise õiguslikku alust, on Keskkonnaametil õigus keskkonnavaluba kehtetuks tunnistada, kuna puudub tegevuskoha kasutusõigust tõendav dokument."

3.3. Lisada keskkonnavaluba tabelisse 9. „Õiguslik alus ja faktilised asjaolud, mille alusel luba on välja antud“ viide käesolevale korraldusele.

3.4. Avalikustada OÜ Eccua Pro õhusaasteloa väljastamise teade ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

3.5. Teha keskkonnavaluba kättesaadavaks Keskkonnaameti Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS <https://kotkas.envir.ee/>.

3.6. Teha käesolev korraldus teatavaks OÜ-le Eccua Pro ja Saue Vallavalitsusele.

3.7. Käesolev korraldus jõustub OÜ-le Eccua Pro teatavaks tegemisest.

VAIDLUSTAMISVIIDE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Riho Bonder
keskkonnakasutuse juhtivspetsialist
Põhja regioon

Riho Bonder
keskkonnakasutuse juhtivspetsialist
Põhja regioon